

at det blev lettere for Statskassen at gaae ind paa hele dette Forslag, og det er navnlig Spørgsmaalet om Expropriationen. Jeg troer, at det er af en saa overordentlig stor Betydning for de Krebse af Landet, hvorigjennem Banen kommer til at gaae, at de faae den, at man uden at være ubillig kunde lægge den hele Expropriation paa disse enkelte Krebse. Dette vil ogsaa i den Henseende være nyttigt, at man derved faaer Expropriationen i sig billigere; det har allerede viist sig, at Expropriationen, efterat Districterne have deelt halvt med Staten, har været betydelig billigere, end medens det var Entreprenøren eller Staten, der alene skulde overtage Expropriationen. Det er imidlertid et Spørgsmaal, der nærmere kan komme under Overveelse. Jeg kan ingenlunde med den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) erkjende, at Expropriationen skulde være sat for lavt. Dersom man antager, at 30. Mens Brede vil være tilstrækkelig, og tager Hensyn til Størrelsen af den Sum, der er sat af Regjeringen, nemlig 15,000 Rbd. pr. Mil, saa vil det blive c. 600 Rbd. pr. Td. Land, og jeg troer, at dette er en meget rigelig, for ikke at sige for rigelig, Expropriationssum, og at man altsaa snarere maatte komme lavere end høiere, end Regjeringen her har antydet. Med Hensyn til § 6 skulde jeg tillade mig en Bemærkning; der siges nemlig deri, at af Banernes Nettooverskud skal, efterat Driftsactionairerne have erholdt et Udbytte af 5 pCt., det Overskydende deles mellem Kongeriget's Finantfer som Banernes Giere og Driftsactionairerne efter Regler, som nærmere fastsættes. Jeg troer, at det er meget heldigt, at man er kommen ind paa at holde sig til Nettooverskuddet istedetfor at holde sig til Bruttoudbyttet; men det forekommer mig, at det vilde være rigtigt at optage i selve Lovens det Forhold, hvori Actionairerne og Statskassen skulde deeltage i det Beløb, der blev mere end de 5 pCt. Den ærede Minister antydede, at der var Tale om $\frac{1}{10}$ for Entreprenøren. Foraaavdt dette allerede maatte være afgjort saaledes, at det kunde optages i Loven, synes mig, at det vilde være rigtigere, at en Bestemmelse i saa Henseende blev tagen. Efter hvad

jeg saaledes har udtalt, kan jeg ikke see Andet, end at Lovforslaget er ønskeligt, at det er værd at gennemføre, og at det i det Hele taget er paa billige Vilkaar, at dette Foretagende, som er saa overordentlig vigtigt for Landet, kan blive udført; navnlig med de Indskrænkninger, jeg har tilladt mig at udhæve, troer jeg, vi faae det med Hensyn til det aarlige Tilskud betydelig billigere end efter det Forslag, som jeg selv tillod mig at stemme for ifjor.

Spørgsmål: Der foreligger utvivlsomt i dette Lovudkast et saa rigtholdigt Materiale, at det kunde være hensigtsmæssigt hyderligere at gaae ind paa de Principer, det indeholder. Jeg troer imidlertid, at det, efter de langvarige og omfattende Discussioner, der allerede her i denne Sal ere førte angaaende denne Sag, baade vil være i selve Sagens og i det ærede Things Interesse, saameget som muligt, paa dette Stadium at forkorte Forhandlingerne. Det vil være i Thingsets Grindring, at jeg altid har ønsket et udførligt Jernbanesystem, at jeg har anset det som en Velfærdssag for Landet, at der udarbejdedes en fuldstændig Plan, og at denne burde udføres successtvt ved vore egne Kræfter, efterstomt vore stantstille Forhold tillade det. Den ærede Sidenrigsminister er foraaavdt ved dette Lovforslag gaaet en anden Vej, idet han vel er fremkommen med et temmelig udførligt Forslag, men han erkjender selv, at det ikke er ganske fuldstændigt, og han har tillige ved en fremmed Entreprenør engageret Landet for temmelig betydelige Summer. Det vilde imidlertid være høist ubilligt, om man ikke erkjendte, at der, saaledes som Forholdene nu stille sig, neppe var levet Ministeriet nogen anden Vej at gaae end denne, og jeg troer derfor, at baade det ærede Thing og Landet i det Hele maae vide den ærede Minister Tak for, at han har indbragt dette Lovudkast. Jeg haaber, at det ærede Thing igjennem det Udvalg, der vil blive nedsat, nøie vil gennemgaae dette Forslag, og naar dette Udvalgs Betænkning foreligger, skal jeg tillade mig udførligt at udtale mine Ansuelser om Sagen. Jeg tillader mig derfor at anbefale, at vi her paa dette Stadium, saavdt muligt, forkorte For-